

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

**HÉLYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.**

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

**SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.**

*Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen.*

Fürdői élet

Betegségek elkerülése céljából, mint amilyenek a gyűlölet és a szertelenség, melegen ajánljuk t. olvasóinknak, hogy a hazai fürdőket egyelőre ne keressék fel. Mert hát bizony ott nem fognak találni előkelő magyar-, sőt egyáltalán semmi magyar életet sem. Rég elmultak azok az idők, anyáink és nagyanyáink kedves napjai, mikor négyesfogatán hajtottak be az Annabálókra nemestartású, komoly, szép magyar urak, mikor illem- és lovaságiasság volt a társadalmi tónus és még a cigány sem nyavalygós zerkovicot vagy jazbandot, hanem gyönyörű hallgatót, andalót játszott a promenádán. Hej! bizony elmúltak, eltűntek, ugye lehet örökre. A régi magyar ur helyett legfeljebb beutalt, vagy amint a vendéglős humor fordít: beutalt hivatalnokokkal találkozunk. Derék, de elszegényedett emberek. A kopottságukon át elárulja magát a segéd telekkönyvvezető, a pénzügyi fogalmazó vagy a középiskolai tanár. Egy-egy falusi kálvária tisztelő, egy-egy pápista pap már az arisztokráciájukhoz tartozik. De még így sem sokan vannak magyarok. A fürdővendégeknek negyedét, legfeljebb harmadát teszik. Mert a többi vendég budapesti vagy miskolci, mádi demokrata polgár, akik a demokrata jellegű megfelelő stílusban képviselik. Egyrészt mindig szem előtt hemzsegek, nagy hangon kiabálnak, Világot olvasnak és persze a legdrágább és a legfényesebb hotelekben laknak. Amint már mindez egy vérbeli, igazi demokratahoz, sőt talán szociáldemokratahoz illik.

Szomorgósan ödöngünk e diszes, fajgyenes gyülekezetben s tudja Isten miért, de a tabi választás jutott az eszünkbe, ahol megint sikerült egy „szélsőséges elemet” hanyat buktatni. Ha így haladunk, hála a magasságos egeknek, még a beutalt magyaroktól is tisztá lesz a levegő, mivelhogy, a fürdőhelyig való vasuti költséget sem bírják majd megfizetni. És nagy létszen az öröm Demokráciában, ha a négy, öt keresztyén nyári lak is demokrata kezébe kerül.

De milyen furcsa látvány az egyik vendéglő előtt. Muzsikálnak. De ezek a muzsikások valahogy sehogysem cigányok. Mind egykoru fiatalember s amint játszanak, büszke tartással kezelik a vonót és a hegedűt. Mintha egy kicsit derogálna nekik, — oh! nem a munka, nem a művészet, — hanem a publikum, amelynek játszanak. A feljűk gunyosan vigyorgó, kiabáló és röhögő demokrata. Hát bizony nem is cigányok ők, hanem budapesti egyetemi hallgatók, akik bandába állva elszegődtek fürdői

zenészeknek az egész szezonra. Ruha és kenyérszerzés végett. — Szomorkodjunk-e rajta, vagy pedig örüljünk? Ne tegyük. Ezek az ifjak,

akik ma kéértelenek a gyapjas, konyafülvő demokrációnak muzsikálni, aligha fogják ezt a mulatságot elfeledni. Ezekből becstületes férfiak

lesznek, akik a maguk szomorú sor-sán tanulva, vidámabb tájak felé irányítják majd az országnak elárult, elárult szekerét.

Heves viták a városi kölcsön felhasználásáról a jog- és pénzügyi bizottság ülésén

**Éles hangok a nyomda és a felesleges üzemek szanálása ellen
Változatlanul elfogadták a beruházási programot**

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága csütörtökön délután ülést tartott a városhaza tanácstermében, amely ülésen került megtárgyalás alá a külföldi kölcsön felhasználásának programja. Előttel kell az ülésen elhangzottak alapján megállapítanunk, hogy bár az intranzigens keresztyén közvélemény, azaz a Hajdúföld tábora egyáltalában nincs a bizottságban képviselve, mégis a kölcsön felhasználása ügyében elfoglalt egyedül helyes állásfoglalásunkat a bizottság egy jelentékeny része magáévá tette.

Hogy a Hajdúföld minden egyéni érdekétől ment és kizárólagosan a tárgyi igazságon alapuló álláspontot foglalt el amikor a kölcsön felhasználási programjára vonatkozó megállapításait eszközölte, mi sem bizonyítja ékebben, mint az, hogy épp lapunk világnézeti és politikai fel-fogásával kiegyenlíthetetlen ellentétben álló bizottsági tagok egy igen jelentős csoportja is a keresztyén közvéleménynek hasábjainkon megnyilatkozó álláspontját ismerte el helyesnek.

A jog- és pénzügyi bizottság ülésén dr. Varga Elemér tb. főjegyző terjesztette elő a háztartási értekezletnek a külföldi kölcsön felhasználási programjára vonatkozó javaslatát. Eszerint

körülbelül 4.480.000 aranykoronát kitevő kölcsönt a következőképpen kívánják felhasználni:

Lakásépítésre 1.000.000, az iparostanonciskola 650.000, a Dérimuzeum felépítésére 700.000, a szennyvízszűrőtelep felszerelésére 80 ezer, a nyomdavidualat kibővítésére 700.000, a téglagyár kibővítésére 140 ezer, a köztisztasági vállalat felszerelésére 60.000, a közbiztonsági kibővítésére 550.000, a vízművek rendbehozatalára 200.000 és a köztemető kiépítésének kezdeményezéseire 300 ezer aranykoronát.

A főjegyző előterjesztését még be sem tudta fejezni, már is nagy és meglehetősen éles vita támadt. Ugyanis az előterjesztés azokat a létesítményeket sorolta fel, amelyeket a legutóbbi közgyűlés által jóvá hagyott nagy programból a városi vezetőség ki kívánt hagyni. Ezek között szerepelt

a világlítási vállalat

szuternirozása és a vásárcsarnok felépítése. Az első felszólalásra az utóbbi beruházásnak a programból való kihagyása adott okot.

Dr. Fehér Ferenc bizottsági tag kifejtette, hogy a miniszter eleve előírta azt, hogy a kölcsön háromnegyed részben lukratív beruházásokra kell fordítani. Amellett, hogy a vásárcsarnok mérhetetlenül fontos szociális, közegészségügyi és köztisztasági célokat is szolgál s a városnak elsőrendű szükséglete,

első helyen áll a beruházások között lukratív szempontból is.

Tudomása van róla, hogy a vásárcsarnok felépítésére magáncégek is vállalkoztak s ilyen ajánlat már érkezett a polgármesterhez; azonban fontos szempont az, hogy a vásárcsarnok ne legyen vállalkozó kezében, mert ez a vállalkozó minél előnyösebb ajánlatot tesz a házipénztár szempontjából, **annál magababrá srófolja a helypénzeket**, amit viszont ismét csak a nagyközönség, az adózók éreznek meg.

Nem szükséges, hogy a város a téglagyárat és a nyomdáját tölje pénzzel

ugyanakkor, amikor olyan nagyfontosságú szociális intézményt, mint a vásárcsarnok azért nem építenek fel, mert nem jut rá pénz a kölcsönből. Ezeknek a városi vállalatoknak a szuternirozása egyáltalában nem közérdek.

Dr. Freund Jenő bizottsági tag a vásárcsarnok felépítésének az elhalasztása mellett foglalt állást, azzal indokolva ezt, hogy az építkezés megkezdésének előmunkálatai rendkívül sok időt vesznek igénybe, s az erre a célra szánt összeget a kölcsönnek nem volna ésszerű addig pihentetni.

Dr. Markovics Elemér kijelentette, hogy

a beruházási program nem jó.

A kölcsön felhasználásánál két szempontot kell szem előtt tartani.

Radó Rezső a felesleges közüzemek ellen

Dr. Radó Rezső volt a következő felszólaló. Kifejtette, hogy a városi vezetőségnek nem lehet az a célja, hogy haszon helyett kárt okozzon az az adófizető polgároknak és a magánvállalatokkal szemben konkurrens közüzemeket állítson fel, sőt az adózók pénzéből ezeket indokolatlanul bővítsen is. — A vállalatok és közüzemeknek csak egy bizonyos fajtáját, — amelyek közérdeket szolgálnak, — mint a világlítási, köztisztasági vállalat és a közbiztonsági vállalat kell fejleszteni, mert

Az egyik, hogy a befektetések gyümölcsözők legyenek, a másik, hogy a beruházások elkészítése enyhítsen a munkanélküliségen. Ilyen beruházásra önként kínálkozik a vásárcsarnok. Szaklapokból olvasta, hogy egy modern vásárcsarnok építése mintegy 30 féle iparágat foglalkoztat egyszerre. Ezzel szemben nem tartja helyesnek például a városi nyomda szanálási akcióját, mert

hihetetlen az, hogy egy vállalat, amely olyan mérhetetlen adósságokkal dolgozik, mint a városi nyomda, rentábilis legyen.

A nyomdának és a téglagyárnak a szuternirozása egyáltalában nem helyen való, **tessék azt a pénzt a vásárcsarnok felépítésére és a világlítási vállalat beruházására fordítani.** Megkérdezte, hogy vajon a nyomdának a társtulajdonosa, a református egyházkerület is hoz-e ilyen áldozatot a nyomdáiért, mint a város. Mert ha nem, úgy tessék a társas viszonyt megszüntetni, s a nyomdát a megfelelő keretekre léptíteni.

Majd beszélt a világlítási vállalatról is, kijelentve, hogy ennek a vállalatnak a beruházása végtelenül fontos közérdek, mert az áram és gázárak fokozatos olcsóbbodása — aminek minden körülmények között már rövidesen meg kell kezdődnie — másként nem képzelhető el, csak ha az üzemet a szükséges beruházásokkal rentábilisabbá teszik.

Az áramárak leszállításával lenne aztán kapcsolatos a vilamos jegyek árának a mérséklése is,

mert feltűnően igazságtalan, hogy amíg Budapesten 3000 koronáért több mint ötnegyed óráig lehet utazni kétszeri átszállással, addig Debrecenben ugyanazért a pénzért a leghosszabb vonal amit megtehet, az állomástól a Nagyerdőig terjedő igen kurta utszakasz.

**ez szociális érdek és köve-
telmény.**

A városnak azonban a vállalatával, a magánvállalatoknak konkurrenciát csinálva, nyereszkeskednie nem szabad, mert ez, akár mint is szépítgetik a dolgot haladás a kollektív termelés felé.

A kölcsönből eszközölt beruházásoknak elsősorban olyanoknak kell lenni, hogy a kamatok biztosítva legyenek. Mindenekelőtt ilyen beruházás a vásárcsarnok. Ezen felül ez fontos közérdek is, mert vég-

eredményben abszurd állapotok azok, amelyek jelenleg a piacok elhelyezése körül uralkodnak.

A nyomda vállalata távolról sem közérdek.

És Debrecen városának az sem lehet az ambíciója, hogy a maga nagy tökérejevel mummumvállalatokat, mammut nyomdát létesítsen, amely le igyekszik torkolni az egész magyar nyomdaipart.

Fehér Ferenc: *Dávidházy már didoztatul esett!*

Radó: Ha a város mindenképpen vállalatokat igyekszik támogatni, úgy csinálja meg azt, amit a német városok vezetősége már régen gyakorol, hogy tudniillik arra érdemes, régi cégeket nagy tökérejevel és hitelképességével támogasson, ne pedig, hogy épp ezeket az érdemes, tradicionális cégeket fojtja meg konkurrenciájával.

Ugyanez áll a téglagyárra is.

A városi téglagyárnak nem indokolt sem a fejlesztése, sem a bővítése, sem a fenntartása. Debrecenben egyébként is sok a téglagyár, úgy hogy ezen a téren nagy a túlprodukción. Az az álláspontja, hogy a téglagyár gyártson csak az utcaburkolatépítésekhez szükséges klinker téglát, míg a többi anyagok előállításában ne csináljon egyenlőtlen és igazságtalan konkurrenciát a magánvállalatoknak, ezeken a pénzből.

Az ezekre szánt pénzüsszegekből, amennyiben a város csakugyan szem előtt kívánja tartani egyfelől azt, hogy a befektetések gyümölcsözők, másfelől, hogy a szociális szükségleteknek is megfeleljenek

Építtessen egy népfürdőt,

amely olcsó árért télen nyáron rendelkezésre állana a szegényebb néposztálynak, amely nincs abban a helyzetben, hogy a drága fürdőkhöz járhatson. Ez nem kerülne többre, mint 300-350,000 aranykoronába.

Majd attért a világítási vállalat beruházása szükségességének a kérésére.

A vállalat beruházását ugyanazokból az okokból, amelyeket Markovics Elemér kifejtett, szükségesnek tartja. A kölcsönből a világítási vállalatnak is kell adni feltétlenül.

Magoss polgármester: *De ha nem kértek!*

Fehér Ferenc: *Érdekes, hogy eddig mindég pénzért könyörögtek.*

Radó: Ha a világítási vállalat a szükséges beruházásait a saját bevételeiből fogja eszközölni, úgy azt csak a fogyasztók bányák meg, mert ez az egységáruk felemelését jelenti, pedig már a lezártállításoknak az ideje érkezett el. Javasolta, hogy a bizottság

mondja ki a vásárcsarnok és a népfürdő felépítését.

Ezek után dr. Vargha Elemér főjegyző, bizottsági elnök szavazásra tette fel a vásárcsarnok ügyét. A bizottság 10 szavazattal őt ellenében elvetette a vásárcsarnok felépítésére vonatkozó javaslatot. Azonban kimondta, hogy a csütörtökön délelőtt tartott gazdasági bizottsági ülésben hozott határozat szerint kiadja az ügyet a tanácsnak előkészítés végett, hogy majd a következő külföldi kölcsönből építtessék fel.

Majd az egyes beruházási program-pontok előterjesztése következett. Ezeknél csak a vízvezetéki és a köztetemi tételnél volt felszólalás, az elnökkel keveselve az előirányzott összeget, míg a másodikat teljesen hi akarták egyesek rekeszteni a programból, mint nem első helyen szükséges beruházást. A szavazásokon azonban

az összes tételek változatlanul, a városi háztartási értekezlet javaslatának megfelelően mentek keresztül.

A beruházási program ügyében lefolyt hosszas és érdekes vita lezárása és a szavazások megejtése után az ülést az elnök főjegyző berekesztette s így a beruházási program minden változtatás nélkül kerül a szombati közgyűlés elé.

Perdöntő adatok igazolják Márfy József albijét

Budapest, július 23. A Márfy-féle bombaper bizonyításának kiegészítése során mára rendelte el Zachár táblabíró Loch Péter tűzérési szakértő kihallgatását s ezzel a bizonyítás kiegészítésével a budapesti tárgyalást lezárta és a táblabíró szombaton

Győrbe száll ki, hogy ott a Márfy által bejelentett tanukat hallgassa ki.

A mai tárgyaláson az ügyész azt indítványozta, hogy a kismegyeri állomás táviratkönyvébe bejegyzett táviratot irasszakértővel vizsgáltsák meg, hogy tényleg Márfy kezeirésze volt-e és milyen időben adták fel. Másodsorú pedig keressék meg hivatalosan János állomást, vajjon oda a távirat csakugyan megérkezett-e.

Zachár táblabíró bejelenti, hogy ebben az ügyben már hivatalból megkereste a szombathelyi üzletvezetőséget.

Ezután következett a robbanási szakértők kihallgatása. A Reviczky-utcai bombából fennmaradt ekrazitot a bíróság asztalán helyezik el és annak tartalmát Zachár bíró alaposan megvizsgálja. Szakértőtől megkérdezte Zachár bíró, hogy lehetne-e egy kis darabot az ekrazitból az udvaron felrobbantani. A szakértő kijelenti, hogy ez lehetetlen.

Ezután ismerteti Márfy nagybányának, Vargha Ferencnek val-

lómását, aki eskü alatt azt vallotta, a községi kir. törvényszéken, hogy

Márfy József az erzsébetvárosi bombamerénylet napján és ezt megelőzően pár napon át Köszegen tartózkodott,

ahol Vargha Ferenc üzletében cipőt csináltatott. Ezt üzleti könyveivel igazolja eskü alatt. Kijelenti, hogy a feljegyzések sem előbb, sem utóbb, hanem a valóságnak megfelelően lettek a könyve bejegyezve.

Vargha Ferenc vallomása alapján kétséget kizáróan meg lehet állapítani, hogy Márfy az Erzsébetvárosi merénylet előzetesének napján nem tartózkodott Budapesten

és így ez a vallomása esetleg perdöntő fontosságú.

Ezután Zachár Ernő táblabíró a szakértőt felhívja, hogy hozzon nagyító üveget és annak segítségével vizsgálja meg és jelentsse ki határozottan, hogy a felmutatott acélrugók és karikák óramű részei-e.

Egy negyed órai szünet után Csida szakértő nagyító üveggel állapította meg, hogy

az acél alkotórészek óraműből származnak.

Az elnök ezután a tárgyalást be-zárta és holnap délbe utazik Győrbe, ahol ugyancsak a Márfy perben fog kihallgatásokat eszközölni.

A debreceni könyvnyomdász- és könyvkötő-szakosztály tiltakozása a városi nyomda káros továbbfejlesztése ellen

Az ipartestület memoranduma

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Ipartestület könyvnyomdász, könyvkötő és vonalozó szakosztálya, amely 15 nyomdát és 8 könyvkötő-társulatot egyesít magában — gyűlést tartott, amelyen a városi nyomdának sándlása által a többszáz egyszíntenciát fenyegető városi intézkedés ellen állást foglalt. A rendkívül elkeseredett gyűlés

tiltakozó határozatát memorandumba foglalta,

amelyet az Ipartestület úján megküldött az illetékes minisztereknek, az ipari és kereskedelmi érdekképviseleteknek és az összes törvényhatósági bizottsági tagoknak. A kimerítő és alapos memorandum ismerteti a városi nyomda monopólisztikus helyzetének következtében a rokoniparosokat ért károkat, felsorolja a nyomdával való adósságszintet tiltakozik az ellen az ipar- és kereskedelem-ellenes városi gazdálkodás ellen, amely egy felesleges közüzemet táplál állandóan nagy pénzüsszegekkel az iparos társadalom és az egész adófizető közönség rovására. Megállapítja továbbá a memorandum, hogy a városi nyomda a könyvkötő-társulat és a vonalozó intézet felállításával már eddig is

elvette a helybéli könyvkötők munkájának 50-80 százalékat

s a legittim könyvkereskedői jövedelem jórésztét is elvonta.

A memorandum a következő köve-

telések leszögezésével ér véget:

— Minden további közpénzből való segélyezés csak azt eredményezi, hogy míg az adósságok alatt roskadozó közüzemből nem lesz tényleges haszna sem a városnak, sem a közönségnek, a magánvállalatok tönkretéjével összeomlott existenciák és munkanélkül maradó munkásoknak egész seregével növelik a gazdasági válsággal küzdő város és ország terheit.

Mindezeknek a megfontolása után a szakosztály tiltakozik a nyomdai közüzem továbbfejlesztése ellen és az illetékesek támogatását kéri az ipar és kereskedelemellenes politika megszüntetésére. A szóbanforgó esetben szükségesnek tartja a nyomdával való lépését oly mértékig, amint azt a város és a ref. egyház legszorosabban vett szükségletei megkívánják, szükségesnek tartja a közüzemnek magánmunkák vállalkozásától való eltiltását és egy érdektelen szakértők bevonásával kiküldött bizottság összeállítását, amely a városi nyomda eddigi gazdálkodását felülvizsgálja.

A debreceni könyvnyomdászok és könyvkötők közt a jog és pénzügyi bizottság határozata következtében

rendkívül nagy az elkeseredés

és a szakosztály el van határozva arra, hogy minden rendelkezésére álló törvényes eszközt megragad annak érdekében, hogy ez a határozat végrehajtásra ne kerülhessen.

A város a belterületeken nem ad házhelyet az igénylőknek

Revízió alá veszik a házhelyigénylők névsorát

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni házhely igénylőkkel kapcsolatosan az Országos Földbirtokrendező Biróság által Debrecenbe kirendelt, s az ezekkel az ügyekkel megbízott dr. Vársárhelyi Béla törvényszéki tanácselnök felhívta a város közönségét, hogy a törvény értelmében a házhelyrendezéssel kapcsolatban tegye meg a nyilatkozatát. Az ügyet a csütörtök délután tartott jog- és pénzügyi bizottsági ülés tárgyalta le, mielőtt a közgyűlés elé fog menni.

Az előadó Zöld József tanácsnok bejelentette, hogy

Debrecenben horribilis számú házhely igénylő van, és pedig 3842.

Köztük hadirekkant 292, hadiözvegy 114, mezőgazdasággal foglalkozó földnélküli munkás 20, iparos és ipari munkás 58, és közalkalmazott és nyugdíjas tisztviselő 3254. A tanácsnak kijelentette, hogy ezek a számok egyáltalában nem fedik hűen a szükségleteket, mert a jelentkezőseknél az volt a helyzet, hogy az igénylőknek minimálisan 80 százaléka azt hitte, hogy itt ingyen földről, házról van szó, s ha nem is ez volt a hiedelmük, mindenesetre

azt gondolták, hogy a napi áránál jóval alacsonyabban juthatnak házhelyekhez.

A tanácsnak javaslata az volt, hogy mondja ki a város, miszerint házhelyekre ingatlanokat a város

belterületén, azaz az ugynevezett szabályozási vonalon belül csak az esetben engedélyezzenek, ha az OFB garanciát ad arra vonatkozólag, hogy ezek az igénylők

a telkek naplárát teljes egészében megtérítik,

sőt ennek az összegnek a felét mindjárt a kiosztáskor megfizetik a tulajdonosoknak. A pontos fizetési kötelezettséggel kapcsolatban javasolta még a tanácsnok, hogy a város kérje fel az OFB debreceni kirendeltségét, hogy a házhelyigénylők névsorát, azok fizetőképességük és pénzügyi megbízhatóságuk szempontjából vegye alapos revízió alá.

Markovics Elemér bizottsági tag felszólalásában azt kérte, hogy mondják ki, miszerint a szabályozási vonalon belül

egyáltalában nem ad a város ingatlanokat házhelyigénylési célokra.

Ugyanezen a véleményen volt a polgármester is s a bizottság is ezt a javaslatot tette magáévá.

Ugyanezen ügyben a debreceni háztulajdonosok is hoztak határozatot, amelyben ugyancsak arra az álláspontra helyezkedtek, hogy házhelyeket a szabályozási vonalon belül nem lehet kijelölni s

az igénylők névsorát alapos revízió alá kell venni.

A jog- és pénzügyi bizottságnak tehát a javaslata, mellyel a közgyűlés elé lép ez ügyben, ugyanez volt.

HIRDESSZEN A HAJDUFÖLDEN!

Kik védelmezik a város beruházási programját

A legnagyobb idegenkedéssel, sőt mondjuk ki magyarul: undorodással kényszerültünk ismét arra, hogy azzal a sajtóvállalattal foglalkozzunk, amely épp oly merész lendülettel szögödtött legújabbán a városház jelenlegi vezetőségének feltétlen támogatójává, amiképpen a nemrég még „egységes habarék pártjának” minősített és programjában, tagjaiban, valamint működésében a legféltetlenebbül rohamozott kormánypártnak is készséges kiszolgálója lett.

A háború utáni sajtómorált is megcsufoló közpennyforgatás kézzelfogható indokait nem óhajtjuk ez alkalommal sem fejtegetni, amikor a városházi kölcson ügyében közérdeket szolgáló álláspontunkért a *Tiszántuli Hírlap* mentalitásához méltó inszinnációkkal illetett. Nevezett lap fejlett technikai cikkében ugyanis érvek híjján három gyanúsítással próbálja érveinket gyöngíteni.

Az egyik az álmélkodás, hogy a kölcson ügyében szerinte milyen csodálatosan egyezik a véleményünk a baloldali sajtóorgánomával. Erre csak annyit, hogy

a városi nyomda, városi téglázem és szeszgyár favorizálását ellentel a debreceni közönség tulajdonos részé,

pártkülönbség nélkül. Ez nem politikai kérdés, mert hiszen arról szólnunk is felesleges, hogy világnézeti, országszerte és városi politikai kérdésekben áthidalhatatlan ellentétek válságnak el a baloldali radikálisoktól, s álláspontunkból sem ma, sem soha egedményeket tenni semmiféle taktikai előnyökért hajlandók nem vagyunk.

Ellenben honnan meríti ismét az erkölcsbiráskodáshoz szükséges bátorságot a T. H., amely személti ambíciók meghíuzulása kapcsán, akkoriban hirdett elveinek elárulásával a legválságosabb napokban,

a választások alatt sietett teljes erővel a radikálisok támogatására.

Lapozzon csak vissza lapjában a *Jelenleg odaadón kormánytámogató* főszerkesztő s rá fog akadni lármás főszerkesztők sorozata után az 1922 május 31-i szám vezércikkére, amely *Ellenzéki frontra!* címmel, egy nappal a Reitz János keresztény és nemzeti-párti jelöltjének meghíuzulása után véres demagógiával hívta fel a választókat, hogy a radikális oktobrista jelöltre szavazzanak!

Tehát ha a baloldallal való összeszűgésről van szó, otthon kereskedjék a T. H.

Arra a gyanúsításra, hogy a városi nyomda és a téglagyár dotálásával szemben elfoglalt álláspontunkat (a szeszüzlettről bőcsen halgat, melynek továbbhizlálását szintén kifogás tárgyává tettük) bizonyos egyéni érdekek irányítják, egyszerűen megállapítjuk, hogy *Debrecennek egyetlen téglagyárával sincs semmiféle érdekkapcsolatunk.* Hogy a városi nyomdával szemben sem egyéni érdekszempontok vezetnek, fölösleges is leszögeznünk. Mert alig akadhat már ember Debrecenben, aki elhinné azt, hogy akár a nyomdai közüzem megszüntetése esetén is a Hajdúföld nyomdája csak egyetlen egyházi, vagy városi megrendelést is remélhetne a mai Baltazár—Márk Endre, vagy a Magoss rezsimtól.

Akár mennyire hihetetlennek is látszik tehát az üzleti sajtó berkeiben, mi nekünk már megvan az a korszerűtlen és éhletetlen felfogásunk, hogy

a közérdeket önzetlenül, csupán meggyőződésünk parancsára szolgáljuk.

Elismerjük, keserű kenyér és nehéz szerep ez, de legalább nem oly nyomoruságos, mint amelyet az „Egyetértés” jogutódjaként büszkélkedő sajtóvállalat játszik, holott pár éve még az ügyészt kiadta az „Egyetértés” megrendszabályozására. (T. H. 1921 V. 26.) Még nyomorultabb a hízogás, amellyel ma körülötmjénezi — legyen csak egy névnap az alkalom, — Magoss György

polgármestert, mikor Magoss György főügyészt

a szabadkőműves-zsidó-liberális főexponenseként támadta, aki a T. H. szerint *kölvintzmust kisdud jdtékálnak leplezésére használja*, (T. H. 1921 III. 12.), sőt *akit azzal gyanúsított meg, hogy a város fogatát vadászkiáradulásra használja fel.* (T. H. 1921 V. 11.)

Ugyanezzel az elképpesztő köpönyegfordítással tömjénezi ma körül a T. H. vállalat a város vezetőségének gazdálkodását is, holott erről

a gazdálkodásról *keményebb, sőt durvább kritikát aligha mondott valaki, mint Reitz János Keresztény városi párt című vezércikkében.* (T. H. 1921 IV. 13.)

A Tiszántuli Hírlap sajtóvállalat lapjainak tehát épp

a legkevesebb jogcímük van tiszteletes sajtóorgánomokat kritizálni és gyanúsítani

állásfoglalásuk miatt. Bár igaz, hogy odaát már azzal a tisztán esztétikai szemponttal sem törődnek, hogy *akinek vaj van a fején, ne menjen a napra.*

Lezuhant a Budapest—Debrecen között közlekedő repülőgép

Bálint Lajos debreceni műbutorkereskedő, a pilóta és a szerelő csodálatos menekülése - Egyiknek sem történt komolyabb baja

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csaknem végzetes baleset érte csütörtökön reggel az Aero-Express Budapest Miskolc—Debrecen között közlekedő repülőgépét, amelyen a „Pesti Hírlap” című újságot és utasokat szoktak szállítani. A gép ugyanis

Eger közelében lezuhant

s a pilóta, a szerelő és a gépen utazó Bálint Lajos debreceni műasztalos csak a véletlen hűlönös kegyelmének köszönhetik, hogy komolyabb bajuk nem történt.

A „Hajdúföld” munkatársának a következőket sikerült megtudnia a repülő szerencsétlenségéről.

Megáll a motor

Az Aero Express repülőgépe, amely Budapest—Eger—Miskolc—Debrecen útvonalon szokott közlekedni, csütörtökön hajnalban — rendez időben — 3 óra 40 perckor indult el a Mátyás-földi repülőtérről. A gépet Endres György pilóta vezette. Rajta kívül egy szerelő és Bálint Lajos debreceni műasztalos foglaltak helyet a gépen. Szép tiszta, szőlmentes időben indultak el Budapestről s egymás után hagyták maguk mögött Aszódot, Hatvánt, Gyöngyöst. Egerben épp úgy, mint az előző helyeken mintegy 5—6 méternyire leereszkedett a gép, a szerelő kidobta az újságcsomagokat s azután leszállás nélkül folytatták tovább útjukat. Egert elhagyva ismét magasba szállott a gép s nagy gyorsasággal haladt Miskolc irányába. Egerből mintegy 15 kilométer távolságban a hegyek fölött jártak már, amikor egyszerre csak rémülten vették észre, hogy a motor zugdása megszűnik és a légszavar megáll.

Nehéz a leszállás

A motor ugyilátszik defektet kapott, tehát nem maradt hátra más választás, mint a leereszkedés. Mint ismeretes olyan esetekben, ha a motor felmondja a szolgálatot, siklórepüléssel még mindig le lehet szállani.

Endres pilóta nem is vesztette el lélekjelenlétét,

hanem megragadva a kormányt, megkísérelte a leszállást. A gép ekkor mintegy 400 méter magasságban lehetett, azonban a helyzetet nagyban súlyosbította, hogy éppen egy völgykatonán felelt szállottak s leszállásra alkalmas terület sehol sem kínálkozott. Két oldalt hegyek, lent erdők, fák voltak s ezeknek neki menni egyenlő lett volna a biztos halál. Végre megpillantottak egy apró tisztást s a pilóta megkísérelte a kényeszerű leereszkedést.

Zuhan a gép

Nagy köröket irt le a gépevel a tisztás felett s lassu siklórepülés-

ben ereszkedett lefelé. A tisztás azonban kicsi volt s a köröket mind kisebbre kellett venni. A földszíntől mintegy 50 méter magasságban lehetett a gépmadár, amikor az egyik éles kanyarulatnál egyszerre csak megbillent és csaknem dorékszögben iszonyatos sebességgel zuhanni kezdett. Az egész alig tartott egy-két másodpercig. A bent ülők el voltak készülve a halálra, azonban ez szerencsére nem következett be.

Nincs semmi baj

A gép iszonyatos zökkenéssel földet ért. — Egy recsenés halatszott s a büszke gépmadár fejével a tisztás puha, sáros földjébe furódott.

A bent ülőknek csodálatos véletlen folytán semmi komolyabb bajuk sem történt.

A pilótának összetört a szemüvege s nagyobb ütést kapott a fején, a gyomrán, azonban a szemüvegből kihulló üvegszilánkok még csak meg sem karcolták. Bálint Lajos, aki a gép elején lévő utasfülkében ült szintén a gyomrán kapott nagy ütést megütötte a lábát és azonban

neki sem történt egyéb baja.

Nagyobb zúzódásokat szenvedett azonban az újságos fülkében ülő szerelő, aki a fülkében előre bukva arcát és fejét összezuza. Komolyabb sérüléseket ő sem szenvedett, úgy hogy a zuhanás után pár perccel mindhárman hozzá fogtak a leesett gépmadár megvizsgálásához.

Összetört a gép

A repülőgép eleje a földre furódott s a gép mintegy 60 fokos szög alatt állott meg a puha talajban. A propeller darabokra tört, a gép egyik szárnya leszakadt, összetörték a gép kerékei is, úgy, hogy az egész hasznavehetetlenné vált. Mintegy 20 perc múlva elősiettek a közelben dolgozó mezeti munkások, akik távolból látták a gép zuhanását s azt hitték, hogy csak halottakra, vagy súlyos sebesültekre fognak ráakadni a gép közelében. Nagy meglepetéssei és örömmel látták, hogy senki nek se történt komolyabb baja. A pilótával együtt megpróbálták kiszabadítani a gépet, azonban az ugy a földre furódott, hogy nem bírtak vele.

Endres, Bálint Lajos és a szerelő, miután a géppel nem tudtak mit csinálni, otthagyták azt a földre furódva s kocsin Egerbe mentek, ahol Bálint Lajos vonatra ült és még csütörtökön megérkezett Debrecenbe.

Bálint Lajos hazajött

Mint a Hajdúföld tudósítójának

elmondotta, azt

nem sikerült megállapítani, hogy a motor miúgy következtében mondta fel a szolgálatot.

A baleset színhelyén a parasztok mesélték, hogy egy robbanásszerű hangot hallottak, majd látták, amint a gépből hatalmas benzín láng csap elő s megszűnik a motor berregése. Ezután következett a fentebb leírt szerencsétlenség, illetőleg zuhanás.

Bálint Lajos

magával hozta a lezuhant repülőgép légszavarjának egy kis részét,

amelyet a géptől jó messzire talált meg. Szerencsés megmenekülésének öröme elteszi magának emlékül.

A szerencsés megmenekült Bálint Lajosnak egyébként semmi baja sincs, — jókedvű, jól érzi magát, csak a talpát fájlalja egy kicsit. Még sem látszik rajta, hogy reggel még milyen izgalmas repülőkalandon esett keresztül.

Egy örült rendőr vérengzése

Lelőtte a feleségét, aztán öngyilkos lett

Budapest, július 23. Ma délelőtt 1/2 12 órakor borzalmas családi dráma játszódott le Ujpesten. A lipótmezei elmeógyógyintézetből néhány héttel ezelőtt kiszabadult Lengyel István ny. rendőr örültségi rohamában agyonlőtte feleségét és önmagát. Az asszony már régen panaszkodott a szomszédoknak, hogy férje úti veri és azt hangoztatta, hogy egyszer

vérfürdőt fog rendezni.

A szomszédokat kérte az asszony, hogy amikor férjén újból kitor a féltékenységi roham, siessenek segítségére. A szomszédok most is hallván a hangos szóváltást, besiettek a lakásba, de már későn érkeztek. Az egyik revolverlövés, amely Lengyel szolgálati revolveréből származik az asszonyt bal halántékán érte és ugylátszik, hogy védekezett férje támadása ellen, mert jobb kezét védőleg tartotta arca elé és keze tele van löpor füsttel. Helyzetéből, amint a pamlagon feküdt megállapítható, hogy ellent akart állani férjének. Férje

a jobb halántékán lölte magát főbe és a golyó azonnal megölte.

A kivonult újpesti mentők már csak a beállott halált konstatálták. — Mind a két holttestet beszállították a törvényszéki bonctani intézetbe.

Mennyi lakbért kell fizetni augusztusban?

(A Hajdúföld tudósítójától.) A megjelent kormányrendelet értelmében Debrecenben az augusztusi negyedre a lakások után az 1917. évi novemberi negyedben fizetett lakbér 30 százalékát kell arányértékben fizetni, mint tiszta bért, 7 százalékát pedig mint üzemi pótlékot. Ezenkívül az így megállapított tisztabér 12,5 százalékát kincstári haszonrészesedésként, 2 százalékát pedig házmesterpénz címén. A májusi negyedre megállapított lakbérrel szemben tehát az az eltérés, hogy most az 1917. novemberi lakbér 25 százalékát 30 százalékra emelték, ellenben a 17.000-szorozószámot 14.500-ra szállították le. Minthogy pedig a kincstári haszonrészesedést májusiól visszahatóan a felére szállították le, mindazok, akik a májusi lakbért részletben fizették, most augusztus

5-ig a hátraevő részletet megfizetni nem tartoznak. Akik pedig a lakbért egy összegben megfizették, azoknak most a kincstári haszonrészesedés felét az augusztusi lakbér fizetése alkalmával be kell számítani, mert az nekik visszajár.

Az üzleti helyiségek után most is az 1917. novemberi lakbér 50 százalékát kell fizetni, de a kincstári haszonrészesedés itt is a tisztabér 12,5 százaléka és a szorzószám is 14.500. Tehát a fizetési tér szintén csökken.

Az alábbiakban táblázatban állítottuk össze, hogy az 1917. évi novemberi negyedben fizetett lakbér alapján a mosolygó negyedre mekkora bért kell fizetni. A felső a lakásokra, az alsó az üzleti helyiségekre vonatkozik.

A lakások bére, vízvezetékekkel és vízvezeték nélkül.

1917. évi alapbér	Tiszta lakbér		Üzemi pótlék	Kincstári részesedés a tiszta lakbér 12,5%-a	Házmesterdíj a tiszta lakbér 2%-a	Összesen ha a teljes üzemi pótlék esedékes	Összesen ha a 3%-os üzemi pótlék esedékes
	egész	negyed					
évre	százaléka 14500 K-ás szorzószámmal		30	7			
60	15	65250	15225	8155	1305	89935	81235
80	20	87000	23000	10875	1740	119915	108315
100	25	108750	25375	13595	2175	149895	135395
120	30	130500	30450	16310	2610	179873	162470
140	35	152250	35525	19030	3045	209850	189550
160	40	174000	40600	21750	3480	239830	216630
200	50	217500	50750	27188	4350	299788	270788
240	60	261000	60900	32625	5220	359745	324945
300	75	326250	76125	40780	6525	449680	406180
360	90	391500	91350	48938	7830	539618	487418
400	100	435000	101500	54375	8700	599575	541575
480	120	522000	121800	65250	10440	719490	649890
500	125	543750	126875	67970	10875	749470	676970
600	150	652500	152250	81560	13050	899360	812360
700	175	861250	177625	95155	15225	1049255	947755
720	180	873000	182700	97875	15660	1079235	974835
800	200	1087000	203000	118750	17400	1199150	1083150
900	225	1287250	228375	122345	19575	1349045	1218545
1000	250	1508750	253750	135940	21750	1498940	1353940
1200	300	1905000	304500	163125	26100	1798725	1624725
1400	350	2322500	355250	190310	30450	2098510	1895510
1600	400	2740000	406000	217500	34800	2398300	2166300
1800	450	3157500	456750	244688	39150	2698088	2437088
2000	500	3575000	507500	271880	43500	2997880	2707880

Az üzleti, műhely, raktár és más, nem lakás céljaira szolgáló helyiségek bére, vízvezetékekkel és vízvezeték nélkül.

1917. évi alapbér	Tiszta bér		Üzemi pótlék	Kincstári részesedés a tiszta bér 12,5%-a	Házmesterdíj a tiszta bér 2%-a	Összesen ha a teljes üzemi pótlék esedékes	Összesen ha a 3%-os üzemi pótlék esedékes
	egész	negyed					
évre	százaléka 14500 K-ás szorzószámmal		50	6			
100	25	181250	21750	22656	3625	229281	218406
120	30	217500	26100	27187	4350	275137	262087
160	40	290000	34800	36250	5800	366850	349450
180	45	326250	39150	40781	6525	412706	393131
200	50	362500	43500	45312	7250	458562	436812
240	60	435000	52200	54374	8700	550274	524174
300	75	543750	65250	67968	10875	687843	655218
360	90	652500	78300	81562	13050	825412	786262
400	100	725000	87000	90624	14500	917124	873624
480	120	870000	104400	108748	17400	1100548	1048348
500	125	906250	108750	113280	18125	1146405	1092030
600	150	1087500	130500	135936	21750	1375686	1310436
700	175	1268750	152250	158593	25375	1604968	1528842
720	180	1305000	156600	163124	26100	1650824	1572524
800	200	1450000	174000	181248	29000	1834248	1747248
900	225	1631250	195750	203904	32625	2063529	1965654
1000	250	1812500	217500	226560	36250	2292810	2184060
1200	300	2175000	261000	271872	43500	2751372	2620872
1400	350	2537500	304500	317186	50750	3209936	3057684
1500	375	2718750	326250	339841	54375	3439216	3276090
1600	400	2900000	348000	362500	58000	3668500	3494500
2000	500	3625000	435000	553125	72500	4585625	4368120

Minthogy azok a bérlők, akiknek bérléte a vízművekbe bekapcsolva nincsen, akár lakás, akár üzleti helyiség a bérlés tárgya, üzemi pótlék címén csak az alapbér 3 százalékát kötelesek fizetni, a táblázatokat úgy állítottuk össze, hogy, akik a teljes üzemi pótlékeket fizetik, azoknak a 7-ik rovatban foglalt összeget kell fizetni,

míg azoknak a bérlőknek, akiknek lakásukban vagy üzletükben a vízvezeték használni módjukban nincsen, a 8. rovatban levő összeg esedékes. Továbbá, ha házmesterpénz nem jár, úgy a 6. rovatban foglalt házmesterpénzt a végösszegekből le kell vonni. — A bérorozsogot az augusztusi negyedben részletekben fizetni nem lehet.

Felrobbant egy sörshordó és súlyosan megsebesített egy cselédlányt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Különös és súlyos kimenetelű szerencsétlenség történt csütörtökön délután a Honvéd-utca 2. szám alatt levő vendéglőben. Bocsányi Margit cselédlány a sörshordókat tisztította, amikor az egyik sörshordóból furcsa sziszegő hangot hallott. A hordón ugyanis megtárgult az egyik abroncs és szénsav tört elő a hordóból. Bocsányi Margit megakartta igazítani az abroncsot, azonban a hordó

szénsavvezető csapját rosszul zárta el. Ennek következtében a hordó hatalmas detonációval felrobbant

s a szertereplő szilánkok fején, arcán, mellén súlyosan megsebesítették a szerencsétlen cselédlányt, aki ezenkívül alkarcsonttörést is szenvedett.

Az előhívott mentők Bocsányi Margitot beszállították a sebészeti klinikára. Állapota igen súlyos.

Fényes nappal elraboltak egy gyermeket Egy cigányasszony a tettes - Csokonai sírjánál találták meg a gyermeket

(A Hajdúföld tudósítójától.) Szerdán délelőtt 11 és 12 óra között a József királyi herceg-utca 15. számú házban ismeretlen tettes gyermekrablást követett el. A ma már ritkaság számba menő bűntény áldozata

Sárosy Gyula szobafestő mástélesztendő gyermeke,

aki a déli órákban az udvaron játszadozott. Sárosyné az egész délelőttöt kis fiával együtt töltötte, 12 óra tájban azonban pár percére a konyhájába ment tüzet rakni. Mire kijött, a kis Sárosy gyerek már sehohsem volt. A megrémült édesanya nagy riadalmat csapott, úgy, hogy a szomszédos házak lakói is

elindultak az elveszett gyermek keresésére, de a gyerekrablónak nyoma veszett.

A késő délutáni órákban özv. Sárosy Jánosné, a kisfiu nagymamája a Hatvan utcai temetőbe ment, ahol

Csokonai sírjánál

ráakadt síró unokájára, aki egy cigányasszony ölében ült. A segítségért kiáltó Sárosyné láttára a cigányasszony elrohant a téglavető felé, de a gyermeket otthagya. A rendőrség, mely a gyerekrabló cigányasszony kézrekerítésére széleskörű nyomozást indított, a nagymama körüli nyomozást indította, a nagymama zavaros személyleírásán kívül még semmiféle pozitív adatnak nem jutott birtokába.

Debrecenben megalakult a vidék első kereskedelmi nyugdíjintézete

(A Hajdúföld tudósítójától.) A József főtitkár, a Kereskedelmi és Iparkamara részéről: dr. Olasz és dr. Harsányi titkárok, a Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete részéről: Kubinyi Béla elnök, Szántó Gusztáv, Stein László és Hornung János alelnökök, Keserü Lajos titkár, Zavilla Dénes a tervezet előkészítője és számos érdeklődő.

Két estén való tárgyalás után, miat említettük, elfogadtatott az alapszabálytervezet és hisszük, hogy amint annak idején Debrecenben, ugyancsak a társulat közreműködésével megindult 1859-ben a vidék első kereskedelmi betegsegélyzőjének működése, ugyancsak

itt fogja megkezdni működését az ország első kereskedelmi nyugdíjintézete,

még pedig nem a munkaadók és alkalmazottak harca nyomán, hanem annak megértő és egymást támogató munkásságának az eredményeképpen, amelyben Debrecen munkaadói és Debrecen alkalmazottai találkoznak évszázados Kereskedő Társulat és a szintén tisztos multá visszatekinthető keresk. alkalmazottak működésében.

ASZÓDI ÉS RÓTH

DIATÁRUHÁZA

ajánlja dusan felszerelt raktárát, ugymint:

SZÖVETEK
EPONGÉK
BATISZTOK

GRENADINOK
HARISNYÁK
KESZTYÜK

SELYMEK
ZEFIREK
VASZNAK

és mindenféle rövid áru cikkek. Idény utáni olcsó leszállított árak. A Községi Tisztviselők Országos Szövetségének szerződéses szállítói. Tisztviselőknek külön 5 százalék engedmény.

HIREK

1925 július 24. (Péntek)
Prot.: Kriszt. Kath.: Kriszt.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban helyenként igen heves zivatarok esők voltak. Így Paks 29, Eger és Balassagyarmat 20 mm-t jelent. Budapestben is felhőszakadászerű zivatar vonult át a város felett. Az alföldi országrészen alig volt eső. A hőmérséklet valamelyest a normális felett van, maximuma azonban a 31 fokot nem lépte túl.
Időprognózis: Egyelőre meleg idő várható, sok helyütt zivattal.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.
Városi múzeum: 9-12-ig, 2-4-ig.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Egyszaru (Kossuth-utca 8.), Muraközy (Hunyadi-utca 5.), Magyar Korona (Péterfia-utca 10.), Nádor (Szent Anna-utca 66.), Csokonay (Mester-utca 43.) Arany János (Csapó-utca 77.).

Eckhardt Tibor házassága

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az ébredő magyar gondolat kiváló vezérének esküvőjéről a Magyar Távirati Iroda a következő jelentést adta ki:

Dr. Eckhardt Tibor nemzetgyűlési képviselő, az Ébredő Magyarok Egyesületének országos elnöke és Podmaniczky Ellen báróné Budapestben házasságot kötöttek.

Eckhardt Tibor esküvője az egész magyar társadalomban országos örömet keltett. Szeretettelgyűlési képviselő, az Ébredő Magyarok Egyesületének országos elnöke és Podmaniczky Ellen báróné Budapestben házasságot kötöttek. Eckhardt Tibor esküvője az egész magyar társadalomban országos örömet keltett. Szeretettelgyűlési képviselő, az Ébredő Magyarok Egyesületének országos elnöke és Podmaniczky Ellen báróné Budapestben házasságot kötöttek.

Elkészült a főbiztos jelentése.

Budapestről jelentik: Smith népszerűségi főbiztos most készült el legújabb jelentésével, amely a július hónappal foglalkozik. A jelentés legértékesebb része, az, amely a beruházási programot tárgyalja. A főbiztos ugyanis ezuttal foglalkozik minden részletében a beruházási programmal. — Ezuttal gyakorolt kritikát a program felett és ezuttal mondja el azt is, hogy hogyan és mi mindenre kívánja a kormány felhasználni a beruházásokra fordított összegeket. A jelentés valószínűleg kedden kerül nyilvánosságra.

— Mikovényi Jenő temetése. Budapestről jelentik: Osztatlan részvét mellett temették el a hatvani kerület elhunyt képviselőjét, Mikovényi Jenőt ma délután. A temetésen rendkívül nagy számban jelentek meg a képviselők. Az egységes párt Almásy László ügyvezető elnök vezetésével testületileg vonult ki, hogy koszorút helyezzen az elhunyt képviselő ravatalára. A temetési szertartás befejezése után az egységes párt nevében Rubinek István bucsuztatta el a halottat.

— Nagy dalosverseny Sopronban. Sopronból jelentik: Csonkamagyarország egyik legnagyobb dalos egyesülete a Sopron városi férfi dalkör az idén ünnepi fennállásának 50-ik évfordulóját. Sopron város közönsége saját ünnepének tekinti és arra meghívta az országos magyar dalos szövetséget, hogy a jubileumi ünnepélyen augusztus 14-től 17-ig országos dalosversenyt rendezzen. — Erre a versenyre a mai napig 5500 résztvevővel 142 dalosgyűjtő jelentkezett.

— Erdély püspöke súlyosan megbetegedett. Mint Kolozsvárról jelentik, Majláth Károly Gusztáv gróf, az erdélyi római katolikus püspök igen súlyos betegen fekszik gyulafehérvári rezidenciáján. Súlyos influenza támadta meg, amelyhez légcsőhurut is járult. Erdélyben megdöbbentéssel fogadták a népszerű püspök betegségének a híreit.

— A 39 esek szoborbizottságának ülése. A volt császári és királyi 39-ik gyalogezred szoborbizottsága június 25-én, szombaton délután 4 órakor a városháza tanácstermében (I. emelet 33.) ülést tart. Az ügy fontosságára való tekintettel felkérnek az érdekelteket, hogy szívesrem az érdeketlenül megjelenni. Bsztercebányai Klein László ny. tábornok, az emlékmű-bizottság elnöke.

A Kereskedelmi és Iparosokhoz és Iparosokhoz

Az 1925 évre szóló kereseti adó kivételése megtörtént, a fizetési meghagyásokat a napokban kézbesítették ki. A kivételések ellen újabb panaszok a Kamarához amiatt, hogy az összeírás munkálatai során, az érdekképviseleti kiküldöttek közreműködésével javasolt adóalakokat a m. kir. adóhivatalok sokszor lineárisan bizonyos % kal, sokszor esetenként felemelték s az adóalapok kiszámításánál oly magas haszonszázalékokat tételtek fel, amilyenek az inflációs időkben megállították a helyüket, azonban ma, így magas haszonszázalékokat elérni lehetetlen. A Kamara az általánoságban tartott panaszokkal részleteiben is meg kíván ismerkedni, éppen ezért felhívjuk mindazokat a kereskedőket és iparosokat, akiknek az általános kereseti adó kivételése ellen panaszuk van, hogy július 25-én, szombaton déli 12 órakor a Kamaránál jelenjenek meg. Különösen felhívja a Kamara az értekezletre azoknak a figyelmét, akiknek adó-kivételéseiből abnormisan magas haszonkulcsokat lehet megállapítani.

— Menekült tanár (latin szakos) elfogad tanításra gimnáziumba és egyéb iskolába járó fiú- és leánytanulókat, valamint magántanulókat is. Esetleg a nyári időnyire, vagy azontulra terjedő más, megfelelő foglalkozást is elfogad. Cím a kiadóhivatalban.

— Egy szakácsné sok millárdos amerikai öröksége. Kaposvári jelentés szerint Nagyberk községben Horváth Ilona szakácsnő levelet kapott édesanyjától, aki arról értesítette, hogy Amerikában meghalt nagybátyjuk, Nagy Ferenc, aki 32 évvel ezelőt vándorolt ki és rájuk hagyta egész vagyonát 500 ezer dollárt, vagyis magyar pénzben 35 millárd koronát. A hatalmas örökségen Horváth Ilona és hat testvére osztozik.

Borzalmas vihar Londonban.

Londonból jelentik: Londonban és környékén az elmúlt éjszaka nagy zivatar és jégeső pusztított. A villámcsapás következtében több helyen tűz támadt. A felhőszakadás sok utcát elárasztott vízzel, amely még a házakba is bevonult. A nagy jégeszemek sok embert megsebesítettek. Sevenoakban a villám a tűzoltóállomásra csapott be, amely 10 perc alatt elhamvadt.

Interpellációs könyv

Ij. Schvarcz Vilmos lelkes beszédében védelmezte a városi nyomda ügyét. Tekintetes tudós! Ismétellen bátorodunk megkérdezni Ij. Schvarcz Vilmos kape jutalékot a nyomdától és ha igen, mennyit.

— A bíróság megítélte egy magánítélviselő nyugdíjának valorizálását. Budapestről jelentik: Király Kálmán a Pesti Hízel Takarékpénztár volt főpenztárnoka 1917-ben amikor is 50 ezer korona évi nyugdíjat állapított meg részére, nyugdíjalomban vonult. Később nyugdíját emelték, úgy, hogy legutóbb havi 500 ezer korona volt a nyugdíja. Király Kálmán pert indított a takarékpénztár ellen, amelyben nyugdíjának 50% ig való valorizálását kérte. A bíróság kimondta a háború alatti nyugdíj 50%-os valorizálását és Király Kálmán részére havi 3.800.000 korona nyugdíjat ítélte meg. Ezenkívül a kereset megítélésétől visszamenőleg is megítélte a bíróság a nyugdíjat. Az ítéletet azonnal végrehajthatónak monddta ki a bíróság.

— Női filckalapok fehérben 180.000, színesben 120.000 koronáért. Kiváló finom minőségben és divatos formákban a Kalapüzemben Piac-u. 1.

— Egy erdélyi nagyszony halála. Budapestről jelentik: özvegy Eszterházy Kálmáné született Bethlen Paulina grófnő tegnap Kolozsváron elhunyt. Az elhunyt a csodálatos hírű Eszterházy grófnak volt a felesége, aki Bem tábornokkal együtt küzdött a szabadságharcban és ott vesztette el egy ütközetben a fél karját is.

Német cserkészek Budapestén.

Budapestről jelentik: Tegnap este a bécsi hajóval 16 sziléziai cserkész és 30 bajor diák érkezett a fővárosba. A német fiukat a magyar Cserkész Szövetség hívta meg Budapestre. A sziléziai cserkészek ellátogatnak a Bakonyba és a Balaton környékén levő cserkész táborokba is.

Fehér gárdisták elfoglaltak egy kommunista vasúti állomást.

Vilndból jelentik: A kiew—mínski vonalon Huszvíli állomást fehér gárdisták elfoglalták, az állomásőröket és a pénztárost agyonlőtték és a vörös katonaságot a pályaudvarról elűzték. Amikor a kiewi expresszvonat megérkezett, a fehér gárdisták a kommunistákat leszedték a vonatról. — Minszkben és Kiewben riadókészletbe helyezték a vörös csapatokat.

— Külföldi árumintavásárok. A debreceni kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkal, hogy augusztus 15-én a „Reichenbergi Mintavásár” megnyílik. Az árumintavásáron résztvenni szándékozók bővebb felvilágosítást a kereskedelmi és iparkamaránál nyerhetnek, hol a szükséges látogatási jegy is rendelkezésre fog állani. — Az őszi bécsi vásár régi szokás szerint a lipcsei vásár bezárását követő napokban, szeptember 6-12 között lesz megtartva. A kereskedelmi és iparkamara felhívja érdekltségét a vásárra. A gyáripari vállalatok avagy a kiállítási szándékozók a kamaránál jelentkezőket kaphatnak. Ugyisint ad a kamara a vásárra vonatkozó felvilágosító prospektust is.

Tankönyveit, legújabb kiadások

és írószereit legelőnyösebben, kedvező havi részletfizetésre is Springer könyv-papír- és fényképeszeti szaküzletében, főposta mellett vásárolhassa.

— Vánus kozmetikai pattanást távolít szepőlő, mitesert, és karról. hajszálakat arc-, mell. Szenyi-u 16. Szepőlőkenőcs kapható. h.ó

SZÍNHÁZ

Színházak és mozgószínházak közleménye
Vigszínház-mozgó

Két attrakció egy előadásban! „A trópusi nása”. (Pangó sziget titka.) Családi dráma 6 felvonásban és Harold Lloyd szereplésével: „A kocavadász”. Akadályverseny négy futásban.

TESTEDZÉS

A DVSC—KAOE vasárnapi mérkőzése. A kerületi bajnokságot, a DVSC vasárnap játssza le a Korinthian-díjmérkőzést a budapesti Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesületének jónévi csapatával. A KAOE a Korinthian-díjmérkőzés során, július 5-én a Kecskeméti Atlétikai Clubot 3:1 arányban győzte le és így került össze a további küzdelmek során a DVSC-vel. A DVSC a KAOE feletti győzelme esetében összekerült a múlt évi Korinthian-díj győztes csapatával, a Vasasokkal. A KAOE elsőrendű játékerőt képviselő másodosztályú együttes, amely a másodosztályban a hatodik helyen végzett. Különösen főrőssége Tóth centerhalf, aki nem egy alkalomkor volt már a magyar válogatottnak is tagja. A mérkőzés a nagyerdei DTE sporttelepén vasárnap délután fél 6 órakor kerül lejátszásra. Biró Tamásy László lesz.

A 'HANGYÁBAN'

leszállított árban kapható ::
Akáczmész (idei), Málnaszörp, Zsinég (befőtt kötöző), Pergamentpapír, Ecetesenc ugorka eltevéshez
Főüzlet: Rózsa-utca (Tisza-palota)

EVA VIZET IGYUNK!
ÜDÍT I -- FRISSIT!
Megrendelhető
MÁRKUS JENŐ
Hatvan-utca 22. Telefon 14.

APRÓHIRDETÉSEK

Négy lapban olvassák az On apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-utca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szóig 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűszó és levelezés 1600 K.

NEM LÉTEZIK,
 hogy tévístája
NE KELJEN,
 ha
DR. OETKER-féle
sütőpor
 használ.
 Kérjen mindig Dr. Oetker-féle sütőport
 és ne fogadjon el mást.
 Vénykönyvet ingyen küld
Dr. A. Oetker Budapest, VI. Király-u. 76

A DEAC hosszútávfutója a bécsi nemzetközi mérkőzésen. Gyulay Gábor, a DEAC kitűnő hosszútávfutója versenykarrierjének egy igen értékes állomásához ért el. A MASz ugyanis a Bécsben eldöntésre kerülő öt nemzet közötti kis olimpiaszon Gröss (MTK) mellett Gyulayt indítja az 5000 méteres síkfutásban. Eredetileg úgy volt, hogy Király (ESC) indul és Gyulay csak tartalékként volt kijelölve. A DEAC vasárnapi versenyén azonban bebizonyította az egyetemi futó, hogy nemcsak méltó ellenfele Grössnek, hanem állandóan fejlődik és nagy jövő előtt áll. Kifutott 16 p. 05 mp.-ces ideje lényegesen jobb Királynénál és így teljesen megérdemelten ölti magára a válogatott dresszt.

Összeállították a franciák ellen vasárnap játszó magyar válogatott vízpoló csapatot. Breznay László dr. a magyar uszósövetség kapitánya csütörtökön este jelölte ki azokat a játékosokat, akik a magyar színekkel mérkőznek a Császár fürdőben a francia olimpiai vízpoló bajnokságot ellen július 26-án. A magyar válogatott csapat összeállítását a következők: Bartha (III. ker. TVE), Fazekas (FTC), Ivády (MAC), Keserű II. (FTC), Veng (FTC), Keserű I. (III. kerület TVE), Homonnay II. (III. kerület TVE). A magyar uszósövetség a legnagyobb bízalommal tekint a csapat szerepére és reméli, hogy az olimpiai bajnokságot Budapesten is lefoglalják győzni, mint ahogy az FTC Párisban diadalmaskodott felette. A francia vízpoló tagjai a magyar uszósövetség bajnokságának minden egyes számában részt fognak venni. Talán sikerül is egy bajnokságot megszerezniük Zeibig révén, akinek Sipos Márton, volt világrekorder betegsége miatt nincs veszélyes magyar ellenfele. A többi versenyszámban a francia uszósövetség nem számíthat semmiféle sikerre, eselleg helyezést érhet el.

A TÖZSDE

Zürichi zárlat

Newyork 515.00, London 2503¹/₂, Milánó 1890—, Páris 2415, Brüsszel 2390, Prága 1525, Budapest 0,0072 38, Belgrád 905—, Bukarest 250—, Hollandia 206.80, Varsó 98¹/₂, Berlin 122¹/₂, Bécs 72.55—, Szófia 375.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaváltozókról

Dollár 70580—70410, angol font 345000 347000, hollandi forint 28240—28510, francia frank 3361—3391, svájci frank 13802—18902, cseh korona 2104—2120, lei 848—352, lira 2626—2648, dinár 1223 1245, 100 német márká 16875—16975, osztrák korona 99.90—100.70 filler.

Terményföldzár zárlat

Hivatalos árak: 77 kilos tiszavidéki új buza 372—377, egyéb 367—372, 78 kilos tiszavidéki buza 377—380, egyéb 372—375, rozs 310—315, takarmány árpa 275—280, zab 435—450, tengeri 275—278, repce 545—560, korpá 255—260.

Ferencvárosi sertésveszély

Felhajtás 1300. Árak: könnyű 18—21,5, közép 20—23, nehéz 23—24. Irányzat élénk.

Postakönyvek

a kultuszminiszter fenhatósága alá tartozó összes tudományos intézetek és iskolák számára a keresk. minisztérium által 17569—1925. szám alatt folyó évi június hó 20-án kiadott rendelet szerint kaphatók:

Dávidházi Kálmán

könyvkötészet és dobozgyár cégnél Debrecen, Fűvészkert-utca 9.

Lakás

Butorozott szobát keresek teljes ellátással augusztus 1-re. Ajánlatokat a Hajdúföldhöz kérek „Othon” jellegre. 94

Két kis szoba augusztus-szeptemberre nyaralásra kiadó. Poroszlai-ut 21. 65

Kétszobás, előszoba, konyhas lakás átadó. Cim a kiadóban. 91

Egyszobás, konyhas lakásomat elcserelem 2 szobással rafizetéssel. Bercsényi-utca 26, 2. ajtó. 93

Ajánlat

Mons. ayant vécu 3 ans à Paris donne Berlitz. leçons français, par la Méthode Berlitz. Prix très modérés. Aussi pour débutants. Adresse au bureau du Journal. Termékek, falazásra alkalmas, kapható a Debreceni Műkőgyárban, Fürdő-utca 2. szám. 388

Márványozalk cementlapok, betonárak, sirkövek, mindentajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Műkőgyárnál, Fürdő-utca 2. sz. Telefon 10—98. 336

Jóminőségű téglák és cserép Tóth és Sebestyén építészek téglagyárában kapható legolcsóbban. Megbízott Betus József, Zöldfa-utca 8. 337

Horgany fedőlemez, használt mosott rongy kapható Ócskavaszúlet. Vásártéri állomás mögött. Telefon 628. 902

Egyetemi hallgató középképzések tanítását vállalja. Cim a kiadóban. 1563

Friss barack befőzni vagy lekvárnak válogatva kapható. Böszörményi-ut 24. szám. 1558

Nyári beszercei szilva kilónként csak 1000. Poroszlai-ut 53. 82

Raktár. Betonos, fiókos raktár mindent, tera ényre különösen alkalmas kiadó. — Darabos u. 20. 61

Féjborok leszállított áron liter- és hordóteleiben. Arany János 30. 1286

Üzlethelyiség szonnal átadó Simonffy-utca 24. Katz Zelig. 62

Felsőbb iskolai tanuló fiatalember izr. családnál lakást eselleg teljes ellátást kaphat. Darabos-utca 20. 60

Sárga homokhoz féláron jutnak gazdák, termelő fogatullajdonosok Liskay-telepen, Konya-utca 1. Sorompónál. Telefon 1200. 58

Kiadó pékműhely két kemencével augusztus 1-re. Cegléd-utca 18. 66

Házmesteri teendő végzéséért pincelakást adok gyermektelen házaspárnak. Károly Ferenc József ut 7. 90

Okl. tanítónő gyermekekhez nevelőnőnek, tanítónőnek ajánlkozik. Tanítónő, Beross-utca 14. 88

Mindenes főzőnek vagy szobaleánynak ajánlkozik gyermekkel csekély fizetésért. Vidékre is elmegyek. Sziv-utca 4. szám. 86

Fehérnemű-, gyermek, háziruha varrónő házakhoz ajánlkozik, vidékre is. Wilhelm né, Vigkedvű 40. 87

Megbízható intelligens szobaleány ajánlkozik csakis uri házhoz, hol jó bánásmódban részesülne Arany János-utca 20. szám délután négy és öt óra között. 84

Örökre adnám két gyermekemet, 6 és 4 éves. Cim a kiadóban. 72

Fehérnemű feldozáshoz házhoz olcsón elmegyek. Weisz Frida, Szepességi-utca 12. 74

Egy intelligens fiatal ember részére modern lakás olcsón kiadó. Varga-utca 17. szám. 75

Fiatal B listás tisztviselő gyakornoknak ajánlkozik műszaki vagy vaskereskedésbe, esetleg elmenne vízvezeték vagy elektrotechnikus gyakornoknak. Kimerítő ajánlatok Tiszántúli Hírlap kiadó-jába „Műszaki gyakornok” jellegre. 68

Zongora, jóhangú, rövid bérbeadó eselje-től. Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában. 1665

Kis gyermeknek naponta háromszori szoptatást elvállalom. Morvayné, Bercsényi-utca 25. 1566

Kereslet

Biztos megélhetést ütlethez 30—40 millióval társat keresek. Cim a Független Újság kiadó-jában. 63

Megvételre keres jókarban levő könnyű egy lovas stráfkocsit, vagy henteskocsit a Hadházi-utca 26/a. szám alatti kertészet. 1562

Bőfős szakmában gyakorolt kisasszonyt telveszek. Molnár Lukács, Kossuth-utca Városháza. 1564

Könyvkötőtanulónak 14 éven felüli, két középközlát végzett fiú felvétetik a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkötészetében Piac-u. 49. 89

Munkásné jó fizetéssel felvétetik a Hegedűs és Sándor Rt. könyvkötészetében, Piac u. 49. 85

Bejárónót keresek. Hatvan-utca 1. II. em 41. 78

Részemre keresek egy szoba, konyha, speizből álló lakást a város belterületén. A lelépést fizetem. Cim Lorántffy-utca 21. ajtó 1. 76

Barackmagot veszek. Gyerekek gyűjtetek, jó pénzt kaptok érte. Paczell, püspöki palota. 80

Fiatal bolti szolgáló, 18—20 éves, felvétetik Gárdos könyvkereskedésében, püspöki palota. 69

Két gyermekhez jó gondviselőt keresek. „Nem bánja meg” jellegre a Tiszántúli kiadóba. 73

Gyermekszertető uri asszony a háztartás minden ágában jártas, anyahelyettesi állást keres. Cim a kiadóban. 81

NYOMTATVÁNYOKAT

Levélpapír -- Boríték -- Táblázat -- Meghívó Számla -- Gyászlap -- Névjegy -- Művek stb izléseesen és gyorsan mérsékelt árakon készít, költségvetéssel szivesen szolgál

LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJA

Telefon 348 -o- Piac-utca 59

FESTÉKET

PADLÓLAKKOT, BRUNOLINT, TERPENTINT, FIRNISZT, ZOMÁNCLAKKOT, MINDEN SZÍNŰ PORFESTÉKET

© kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat ©

festékkészletében **STERN** Piac-U. 10 BIKÁ SZÁLLODÁVAL SZEMBEN

Pénztár-blokk

öt féle betűjelzéssel kapható bármily mennyiségben

lapunk kiadóhivatalában

Piac-utca 59. sz.

Hirdet a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat